

Sproglærerforeningen

Formand
Ingrid Stuart
Østervang 30
4000 Roskilde

lf. + 45 46 36 07 18 fax + 45 46 32 05 18 e-mail: ingrid.stuart@skolekom.dk

d. 6. oktober 2005.

Uddannelsesudvalget
Folketinget,
Christiansborg,
1240 København K.

Anmodning om foretræde

En deputation fra Danmarks Sproglærerforening skal hermed anmode om foretræde for Uddannelsesudvalget.

Vi finder det på høje tid, at der bliver iværksat en markant styrkelse af fremmedsprog i folkeskolen og i det videre uddannelsesforløb.

Ved tidligere lejligheder har vi fået politisk tilbagemelding om, at når først IT og dernæst naturfagene var blevet tilgodeset økonomisk og lovmæssigt ja, så stod en opgradering af fremmedsprogene i allerhøjeste grad på dagsordenen.

Vi er vidende om, at uv-ministeren i forbindelse med forespørgsel i forsommeren 2005 vedr. tyskfagets vigende status har udtalt, at dét skulle der ses nærmere på.

Seneste udmelding – aftale af 23. sept. – tyder imidlertid *ikke* på, at hverken tysk, fransk eller engelsk eller øvrige fremmedsprog har været med i politiske overvejelser med henblik på styrkelse ...

Repræsentanter for Danmarks Sproglærerforening ønsker derfor en drøftelse af fremmedsprogenes stilling i folkeskolen og de videregående uddannelser.

Med solrig hilsen,

Angående en nærmere præcisering af Sproglærerforeningen, hvem-er-vi, hvilke-formål-har-vi og hvad-arbejder-vi-med henvises til vores hjemmeside: www.sproglærerforeningen.dk

Sproglærerforeningen

Formand
Ingrid Stuart
Østervang 30
4000 Roskilde

tlf. + 45 46 36 07 18 fax + 45 46 32 05 18 e-mail: ingrid.stuart@skolekom.dk

d. 4. oktober 2005.

Den 23. sept. blev der indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om *ændring af folkeskoleloven*.

I den forbindelse har Danmarks Sproglærerforening følgende **Pressemeddelelse**:

Danmarks Sproglærerforening finder det dybt bekymrende at:

- tysk/fransk ikke er blandt de obligatoriske prøvefag ved de afsluttende prøver i folkeskolen
- fremmedsprogene ikke afsluttes med obligatoriske skriftlige prøver i 9.kl.

og begrundet det med at:

- behovet for mere og flere fremmedsprog er påtrængende
- elevernes sproglige niveau skal være kompetencegivende
- den sproglige kompetence skal ikke kun omfatte engelsk

Danmarks Sproglærerforening ønsker:

- en debat om sprogfagene i hele undervisningsforløbet
- en langsigtet planlægning på sprogområdet
- at regeringen lever op til OECD's udspil om mindst to fremmedsprog
- at vilkårene for fremmedsprog ikke blot skal dikteres af en diskussion der varetager andre fagområders placering i folkeskoleforløbet
- en politisk stillingtagen til fremmedsprog med baggrund i en kulturel og samfundsmæssig vurdering
- at eleverne skal forsætte i ungdomsuddannelserne med det 2. fremmedsprog som de har i grundskolen, således at sproget når et højt niveau
- at 2. fremmedsprog gøres obligatorisk fra 6. klasse

Danmarks Sproglærerforening opfordrer undervisningsminister Bertel Haarder. + øvrige politiske beslutningstagere til aktivt - i den kommende tids høringsrunder - at lade ovenstående indgå i deres *fremadrettede* beslutninger.

På Sproglærerforeningens vegne,

Ingrid Stuart

Formand

Sproglærerforeningens **SPROGPOLITIK** kan ses på: www.sproglærerforeningen.dk

Sproglærerforeningens Sprogpolitik 2004

Indholdsoversigt:

- 01 - Indledning
- 02 - Fremmedsprogstilegnelse
- 03 - Fremmedsprog og projektopgaven
- 04 - Internationalisering
- 05 - Faglig inspiration
- 06 - Tosprogede elever i fremmedsprogsundervisningen
- 07 - Specialundervisning
- 08 - Prøverne
- 09 - Kontakt til andre skoleformer/brobygning
- 10 - Fremmedsprogsundervisere
- 11- Afslutning

01 - Indledning

Hermed præsenteres resultatet af arbejdet i Sprogpolitisk udvalg. Udvalget har bestået af to repræsentanter fra hvert fagudvalg samt formand, næstformand og sekretær fra hovedstyrelsen.

Udvalgets mål har været at udarbejde en fremadrettet sprogpolitik for fremmedsprogene i folkeskolen.

Udviklingen har medført, at behovet for mere og flere sprog er blevet påtrængende. Engelsk kan betragtes som globaliseringens sprog spredt over det meste af verden – enten som nationalsprog eller som arbejds- og kommunikationssprog, og i den danske folkeskole er engelsk kommet på skemaet fra 3. klasse.

Den sproglige kompetence og kulturelle forståelse skal ikke kun omfatte engelsk, for i den åbne verden er der behov for flere sprog. Derfor skal fremmedsprogene tysk/fransk komme ind på et tidligere tidspunkt i barnets skoleliv således, at man i folkeskolen har haft mulighed for at stifte bekendtskab med tre fremmedsprog. Med tre fremmedsprog vil vi i Danmark forhåbentlig kunne opnå en viden om/forståelse for andre mennesker og således udvikle de muligheder, der ligger i international kommunikation.

Dette indebærer, at vi udover, hvad der er nærmere beskrevet på de følgende sider, arbejder for

- at 1. fremmedsprog starter tidligere end 3. klasse
- at 2. fremmedsprog starter senest i 6. klasse
- at tysk og fransk skal tilbydes på lige fod, når eleverne vælger 2. fremmedsprog
- at alle elever via skoleloven skal tilbydes et 3. kompetencegivende fremmedsprog
- at eleverne får en grundig orientering om 2. og 3. fremmedsprog f.eks. gennem introduktionstimer, således at de kan træffe et kvalificeret valg

Sproglærerforeningen arbejder for, at flest mulige elever lærer så meget fremmedsprog som muligt.

02 - Fremmedsprogstilegnelse

Sproglærerforeningen arbejder for

- at undervisningen foregår på målsproget
- at undervisningen er tilpasset elevernes alder og udviklingstrin, både hvad angår metodik og materialer
- at undervisningen i hele forløbet varetages af fagligt kompetente lærere, således at eleverne får lyst til at tilegne sig og mod på at bruge sproget
- at eleverne kan forstå det talte og skrevne sprog, og at de kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt på et kvalificeret niveau
- at undervisningen øger deres bevidsthed om kommunikation, sprog og sprogbrug samt sprogtilegnelse, skaber rammer for oplevelse og indsigt, og giver eleverne oplevelse og indsigt i kultur og samfundsforhold (CKF)
- at holdundervisning periodevis anvendes for at styrke fagligheden for den enkelte elev
- at det faktiske timetal, der er til rådighed til fremmedsprogsundervisningen, er af et omfang, der giver eleverne reelle muligheder for at indfri de opstillede krav

Som minimum finder Sproglærerforeningen det nødvendigt, at nedenstående årsnormer for sprogfag i folkeskolen opfyldes:

Timefordelingsplan												Samlet	
Årsnormer - klokketimer		Bh.kl.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	ønskeligt timetal
Fremmedsprog					150			330			780	360	2.-10.kl.
1.	fremmedsprog - engelsk			60	90	90	90	90	90	90	120	120	840
2.	fremmedsprog - tysk/fransk							60	90	120	120	120	510
3.	fremmedsprog - tysk/fransk									120	120	120	360

(Skematisk kilde: Undervisningsministeriets timefordelingsplan)

- at klasselokalerne er veludstyrede, hvad tekniske hjælpemidler angår, og at skolerne indretter et sproglokale, hvor ordbøger, cd- og båndafspiller, pc med internetopkobling, overheadprojektor, video- og dvd-afspiller, digitalt kamera og videokamera m.m. står til rådighed for sproglærerne. Dette skal ses i lyset af, at der skal megen og varieret træning til i tilegnelsen af fremmedsprog i timerne på skolen, da det ofte udelukkende er her, sprogræningen foregår på baggrund af korrekthedskrav. Computere og internet er i stigende grad blevet integrerede redskaber i børns og unges dagligdag, sociale fællesskaber og kultur. Forsømmes integrationen af de digitale midler i sprogundervisningen, vil elever i stigende grad opleve undervisningen som utidssvarende og uautentisk

03 - Fremmedsprog og projektopgaven

Sproglærerforeningen arbejder for

- at fremmedsprogene deltager på lige fod med de øvrige fag i tværfaglige arbejder – og i projektopgaven

04 - Internationalisering

Den internationale dimension er vigtig i fremmedsprogsundervisningen. Det burde være et "must" for enhver folkeskole at etablere kontakt med venskabsklasser og/eller indgå i skolepartnerskaber.

Sproglærerforeningen arbejder for at give eleverne ægte sproglige oplevelser i en autentisk sammenhæng ved

- at opbygge en indsigt i og en forståelse for andre værdinormer og kulturer i såvel Danmark som i udlandet
- at give eleverne bevidsthed om egen identitet gennem arbejdet med andre kulturer
- at give eleverne mulighed for et arbejdsliv på et stadigt mere internationalt arbejdsmarked
- at eleverne mindst én gang i deres skoleforløb besøger/udveksler med ét af målsprogslandene
- at inddrage gæstelærere/sprogassistenter i undervisningen
- at brugen af fremmedsprogede nyhedsmedier inddrages mest muligt i undervisningen
- at give sproglærerne øgede muligheder for at kunne deltage i studierejser, job swaps og kurser i udlandet

05 - Faglig inspiration

Sproglærerforeningen præsenterer på sine kurser lærerne for de seneste tanker og tendenser inden for fremmedsprogsundervisningen. I forbindelse med kursusvirksomhed udstilles så vidt muligt de nyeste og mest relevante forlagsproducerede materialer.

Foreningens blad, Sproglæreren, følger op og supplerer via artikler og anmeldelser.

06 - Tosprogede elever i fremmedsprogsundervisningen

Undervisningen i fremmedsprog skal tilrettelægges, så den tager hensyn til, at de tosprogede elever kommer med et andet modersmål og har andre forudsætninger end de danske elever.

Sproglærerforeningen arbejder for

- at tosprogede elever ikke fritages for engelsk, hvilket ville afskære dem fra en videre uddannelse
- at gøre opmærksom på, at i klasser med tosprogede elever er det særligt vigtigt, at undervisningen foregår på målsproget – og at der er en modersmålslærer til stede i undervisningen
- at de tosprogede elever medtænkes og synliggøres ved tilrettelæggelse af kurser og videreuddannelse for sproglærere - og i artikler om fremmedsprogsundervisningen

07 - Specialundervisning

Sproglærerforeningen arbejder for

- at fritagelse for faget engelsk ikke bør finde sted
- at den almindelige undervisning i engelsk, når det er nødvendigt, erstattes eller suppleres med specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand
- at specialundervisning i engelsk skal gives af uddannede sproglærere

08 - Prøverne

Sproglærerforeningen arbejder for

- at der løbende udføres udviklingsarbejder inden for fremmedsprogsundervisningen, idet der sigtes mod at skabe bedre samspil og sammenhæng mellem undervisningen og de afsluttende prøver
- at der også efter 9. klasse skal være både en mundtlig og en skriftlig prøve, i erkendelse af at fremmedsprogsundervisningen omfatter såvel den mundtlige som den skriftlige dimension i hele forløbet

09 - Kontakt til andre skoleformer/ brobygning

Sproglærerforeningen arbejder for

- at kvaliteten af elevernes/de unges skole- og uddannelsesforløb øges ved , at der skabes kontinuitet mellem folkeskolen og de efterfølgende ungdomsuddannelser

10 - Fremmedsproglærere

I fremmedsprogsundervisningen sætter læseplanen fokus på kommunikation, sprog og sprogbrug, sprogtilegnelse samt kultur- og samfundsforhold

Sproglærerforeningen arbejder for

- at fremmedsprogsundervisningen udelukkende varetages af lærere med liniefagsuddannelse eller tilsvarende kvalifikationer
- at alle kommende sproglærere i studietiden skal have opholdt sig i det/de lande, hvor det pågældende sprog er modersmål
- at fremmedsprog som liniefag skal have et omfang, der giver mulighed for fordybelse og tilegnelse af de fremmedsproglige kompetencer
- at sproglærerne til stadighed skal kunne ájourføre deres uddannelse - også gennem ophold i ét af målsprogenes lande

11 – Afslutning

Dette skrift er både en konstatering af, hvordan tingene ser ud nu og af, hvad Sproglærerforeningen har af visioner og konkrete ønsker på længere sigt.

Sprogundervisningen udvikler sig løbende i et samspil mellem mennesker, og det kan således varmt anbefales alle med interesse for fremmedsprogsundervisning at lade sig inspirere af dette skrift.

Skarrildhus den 27. marts 2004

På Sproglærerforeningens vegne,

Ingrid Stuart

Formand